No. 457. 1835.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws- COURANT. Blad.

Zaturdag 4 Julij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Parijs. — Ten gevolge van een ontslag door koning *Leopold* aangenomen besluit, waarbij de vorming eener reserve voor het leger gelast wordt, uit hoofde bovendien van reglementair hebben tot die reserve behoorende in dit veldjaar zullen op de registers van hoofdmonsters, waarop zij ook de misfoten zullen dragen. Alzoo zal de afdeeling der provincie Antwerpen het N°. 15 voeren, die van Brabant N°. 14, West-Vlaanderen 15, Oost-Vlaanderen 16, Henegouwen 17, Luik 18, Limburg 19, Luxemburg 20, Namen 21; de vier eerste dier regimenten zullen een, de overige van twee bataillons zijn; ieder gelast met zijne daarbij behoorende artillerie en een eskadron huzaren hebben. — De benoeming tot officieren voor die korpsen was reeds aan vorst *Leopold* voorgedragen; verscheiden manschappen der revolutie-dagen en officieren der burgerwacht zouden op de lijst gevonden worden.

— De pauselijke gezant voor België, de heer *Fazzi*, wordt tegen het laatst dezer week te Brussel verwacht.

— In België heeft zich eene Societeit gevormd voor de leverantien aan het leger te doen; het maatschappelijk kapitaal dezer vereeniging is op drie millioen franken bepaald, in 1000 actien verdeeld. Volgens ook bereeds bijgevoegde zouden aan deze 1000 actien er meer dan 600 door Engelschen aan Rijssel en andere noordelijke plaatsen van Frankrijk genomen zijn.

— Te Antwerpen waren heden (2 *Julii*) genoteerd: 5 pCt. kont. 100; O. Metall. 102; Sp., perpet. 40; Cortes 30 ⅛, ⅜, ½; Id. Coup. 17⅝; Uitgest. 16⅛; Nap. rent. 90¼; Sicil. 95; Rom. L. 99¼; Id. te Antw. 97; Braz. 84, 85⅛.

De Londensche berigten van den 29sten vermelden niets belangrijks, dan dat lord *Durham* hoogstwaarschijnlijk tot gezant te St. Petersburg zoude benoemd worden. Men had tijdingen uit Lissabon tot den 15den, volgens welke het aldaar volkomen rustig was, en het huwelijksontwerp der jonge koningin met den hertog *van Nemours* geheel zou zijn opgegeven.

— Ter Londensche beurs van den 29sten ll. waren genoteerd: 5 pCt. cocoa. 81½; Nat. 2½ pCt. 55¼; id. 5 pCt. 100⅞; Portugal 5½, 6. Sp. Cortes 45; Bras. 82⅝.

FRANKRIJK.

Parijs, den 30sten Junij.

De ministeriele bladen vermelden heden andermaal, dat de bezetting van Bilbao zich nog den 27sten op den middag bleef verdedigen. Daar zich ter beurze heeft verspreid, dat Portugalette in handen der karlisten is gevallen, wordt het steeds onbegrijpelijker, wat er van den generaal *Valdez*, die reeds zes dagen te voren zich te Zorneza bevond, geworden is. Ook aan bijzondere berigten van de Spaansche grenzen schijnt het heden te ontbreken.

— Volgens het *Journal des Debats* heeft de Spaansche gezant met den hertog *de Broglie* eene overeenkomst getekend, waarbij tot het vertrek van het vreemde legioen naar Spanje, in eene werving van vrijwilligers voor rekening van het Spaansch gouvernement, is besloten. Men houdt zich thans met de regeling der bijzondere belangen bezig, vooral met de wapening, de uitrusting, de schepen en het transport der nieuwe aan te werven troepen. Zoodra men dit een en ander heeft vastgesteld, hetgeen ten laatsten aanstaanden dinsdag het geval zal zijn, zal de werving eene geheel bijzondere zaak van den Spaanschen gezant zijn, die, zoo men zegt, zich door tusschenkomst van een vertrouwd persoon, met de Fransche autoriteiten zal verstaan. Het toezigt over de werving is opgedragen aan een kolonel, die in de oorlogen van Spanje en Portugal bewijzen zijner bekwaamheid heeft gegeven, de Spaansche taal verstaat, en bijzonder den guerillas-oorlog kent. Men zal onderscheidene kleine Fransche en Engelsche korpsen zamenstellen, om tegen de karlistische partijgangers te agteren. Reeds hebben drie honderd officieren hunne dienst aangeboden, en twee duizend soldaten zijn bereid om zich dadelijk te doen inscriberen, hetgeen echter niet verder kan geschieden, dan wanneer alles geregeld zal zijn. Ook dan zal men de hoop van eene monstering doen. Het schijnt dat de vrijwilligers zich bij detachementen naar Bayonne zullen begeven.

De *Natzonal* deelt mede dat de oudste zoon van don *Carlos* dezer dagen het Fransch grondgebied zoude gepasseerd zijn, waarschijnlijk om zich bij zijn vader te voegen.

— De zittingen van het hof der Pairs zijn werkelijk heden middag ten twaalf uren hervat. De twee beschuldigden die het eerst zouden ondervraagd worden, de sergeants-majoors Vaudeleurs, een lang man van de hulp hunner verdedigers weigerde. Even als vroeger is men daarop tot het verhoor der getuigen overgegaan.

De bekende *Revercho*n, die had aangekondigd, dat men hem niet anders dan met zigtbaar geweld voor de balie zoude brengen, schijnt zoodanig bedenkingen te hebben overgekomen te zijn, en bevindt zich thans in het paleis zelve. De regtszaak van het hof waarbij de leden der vereeniging van 5 April verder vervolgd, dat het arrest, waarbij men zich competent had verklaard, zou worden ingetrokken. Voorts erkende hij volmondig aan den opstand te Lyon deel te hebben genomen, doch meende dat men hem uit dien hoofde, wel als eigenlijk alleen als misdadiger konde beschouwen. Bij het afzenden der laatste berigten scheen het publiek minder op dit proces te willen attenderen. —

Het lijk van den begraven dag *Graf* is gisteren met veel plegtigheid ter aarde besteld.

— Heden (30 *Junij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 108,10; op tijd 107,95; 3 pCt. kont. 78; op tijd 78,10; Nap. tenteb. koot. en op tijd 96; Sp. perpet. 40; 5 pCt. 27⅞; Cortes 33¾; Uitgest. 16⅜.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, den 3den Julij.

Volgens berigt uit St. Petersburg van den 20sten Junij, waren HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden den 14den aldaar in welstand aangekomen, en hadden hunnen intrek genomen in het paleis op het eiland Jelagin.

— Woensdagavond is te 's Hage overleden de heer en Mr. *J. C. van de Kasteele*, Ridder der orde, van den Nederlandschen Leeuw, lid der 2de kamer van de Staten-Generaal, Rijks-advokaat en Wethouder van 's Gravenhage. Hij was — dus laat het *'s Gravenhaagsch Dagblad* zich omtrent den overledene uit — een regtschapen mensch, een liefderijk en zorgvuldig vader van een talrijk huisgezin en een ijverig voorstander en beoefenaar der Nederlandsche letterkunde. Wegens zijne braafheid en zachtzinnig karakter was hij algemeen geacht en bemind.

— De haringvloot, welke dit jaar in de provincie Holland is uitgerust, bestaat uit 113 schepen, te weten: van Vlaardingen 76, van Maasluis 15, van Delfshaven 1, van Zwartewaal 4, van Middelharnas 1, van Amsterdam 7, van Enkhuizen 4 en van de Rijp 5.

— De Brusselsche bladen vermelden, dat de Engelsche gezant in België, sir *R. Adair*, zich eerstdaags naar Berlijn moet begeven. Hij zou te Brussel vervangen worden door lord *W. Russell*, thans Engelsch minister te Stuttgardt.

— Uit Keulen wordt gemeld, dat na de sluiting der inschrijving voor den spoorweg naar de Belgische grenzen, nog aandeelen voor ruim 200,000 daalders aangevraagd zijn, aan welke aanvragen niet heeft kunnen voldaan worden.

— Het Duitsche tolverbond omvat tot hedan, van af Polangen tot aan Lugano, eene uitgestrektheid in lengte van 210 Duitsche mijlen, en eene breedte, van Stettin tot aan Lindau, van 120 mijlen; zijnde de oppervlakte der landen, tot hetzelve behoorende, door 26 millioenen menschen bewoond, waarvan meer dan de helft tot de Pruisische monarchie behooren.

— Het ijzeren stoomgevaartuig, dat met groote kosten te water en over land van Engeland naar Zurich is gebragt, is thans ter bestemder plaatse aangekomen en zal waarschijnlijk in den loop der maand Julij de dienst beginnen. Men vreesde dat het vaartuig het Linth-kanaal niet zou kunnen bevaren, in welk geval het hoofddoel der onderneming, verbinding van het boven Rhijndal en van het Wallenstatter- met het Zurcher meer, verijdeld was.

— Men meldt uit Solothurn in Zwitserland het onderstaande: „Weinige dagen geleden vond een knaap, bij het zoeken van hout, in een kreupelhoschje van den Hofstettenberg, een hol van vier jonge wolven, door wien geheel hij niemd aangelegd. Deze dieren niet kennende, vatte hij er een onder zijne armen en bragt zoo naar huis, alwaar hem derzelver naam en het gevaar, wat hunnelijk gemaakt waren hij het verkeerd. Den volgenden dag ontving hij van wege de regering 160 fr. als premie. De wolven waagden kort daarna.

— Te Boulogne wordt tegenwoordig een geheel nieuw middel van

vermaak en verlustiging beoefend. Eene Engelsche stoomboot neemt beurtelings een zeker getal passagiers aan boord, voert hen op de reede, stevent voorts nu eens langs de Fransche dan weder langs de Engelsche kust, vaart het kanaal een eind wegs in, en na de reizigers alzoo gedurende eenige uren rondgevoerd en de zeelucht ingeademd te doen hebben, terwijl het watertogtje verzoetgenaamd wordt door de tonen van een welgekozen muziekkorps, hetwelk het gedruisch der schepraderen, golven, wind en stemmen aangenaam afwisselt, brengt het vaartuig zijne gasten te vreden over den gemaakten tijd in de haven terug.

De Londensche berigten van den 1sten dezer, bevestigen de benoeming van lord *Durham* tot Britsch gezant te St. Petersburg. Zelfs de *Times*, die het tegenwoordig ministerie alsnog vijandig is, keurt deze keuze goed, omdat zijn lordschap bijzonder geschikt zoude zijn de ontwerpen, die Rusland tegen Groot-Brittannien koestert, te dwarsboomen.

— Het getuigenverhoor der eerste afdeeling wijnkuipers voor de Spaansche zaak zoude thans wederom op nieuw verschoten. Men heeft deze mannen, 200 in getal, in de Thames verzameld, en zij belooge zich dat men hen aldaar gebrek laat lijden.

— De jongste tijdingen uit Lissabon vermelden, dat graaf *Villa Réal* en de heer *Miranda*, tot leden van den raad der koningin zijn benoemd.

— Ter beurze van den 30sten Junij waren genoteerd: de 5 pCt. gedeelte 91⅜ à ⅝; Portugal 85⅛ à ¼; Spanje 42¼ à ½; Holl. W. S. 2½ pCt. 55⅝ à ½; 5 pCt. 100⅛ à ¼.

De *Times* van den 26sten ll. laat zich op de volgende wijze over de Spaansche interventie uit:

Naar het schijnt, - dus spreekt de *Times* - geschiedt deze onderneming niet om de aanspraak van den *Carlos* op den spaanschen troon in den weg te staan, noch om den troon van *Isabella* te verdedigen, die, zooals wij reeds gezegd hebben, groot gevaar loopt; evenmin is het geen om gevolg te geven aan de bepalingen van het viervoudig verbond, ofschoon wij overtuigd zijn, dat 's konings gouvernement en de kolonel *Evans* in het vast vertrouwen rekenen, dat zij in den geest van het traktaat handelen. Het is niet, herhalen wij, om de verpligtingen door het bondgenootschap opgelegd, te vervullen, dat 10 à 15,000 Engelschen georganiseerd worden; maar, enkel om de koningin in eenen onregtvaardigen oorlog tegen de Baskiers te ondersteunen, om de landregten van eenige bloed, kenvoudig en bij 't genot zijner zeden en gewoonten rustig volk met voeten te treppen, moet het engelsch bloed vergoten, de engelsche vrijgevigheid in gevaar gesteld, en voor 't minst de mogelijkheid van eenen Europeschen oorlog op het spel gezet worden. Wij houden te meer aan onze meening vast, omdat de gevaren der engelsche koningin slechts denkbeeldig zijn, omdat geene enkele provincie, stad of gehucht in het Schier-eiland in opstand is gekomen, om zich bij de Baskiers ten voordeele van don *Carlos* te voegen. De strijd heeft slechts daar plaats, waar het belang van den strijd zich concentreert. De bewoners zijn er slechts voor hun dagelijks brood onder de wapenen, en niet om te strijden in 't belang der Salische wet, of om de regten van den *Carlos*, of van *Isabella* te ondersteunen. Wij houden derhalve de wapeningen onder de leiding van den kolonel *Evans* gedaan wordende, voor geheel nutteloos, en vinden ze als zoodanig ten eenemale ongepast, daar zij den Europeschen vrede in gevaar brengen. Wij moeten het den kolonel *Evans* en zelfs lord *Palmerston* ernstig onder de oogen brengen, dat de expeditie, wanneer die besteind is om den oorlog in de Baskische provincien te voeren, waarschijnlijk mislukken zal; wij bedoelen, dat men na tien of vijftien duizend man te hebben opgeofferd, de Baskiers nog niet zal hebben bedwongen. Wij vleijen ons dan, dat lord *Palmerston* te voren aan de noodzakelijkheid zal gedacht hebben, dat door Spanje het lot dergenen verzekert worde, die gekwetst terug zullen komen of totten staat zijn geworden om hun bestaan te verdienen, en dat de betrekkingen derzulken die op het slagveld blijven zullen ondersteunden worden, even als de weduwen en weezen van de Britsche soldaten.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 30sten Junij.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat Z. K. H. de kroonprins van zijne wapensch ouwiogen in Pommeren te Berlijn is teruggekomen. - De koning had den 27sten aan den nieuw benoemden Zweedschen gezant, vrijheer *d'Ohsson*, eerst een gehoor verleend, waarbij deze zijne geloofsbrieven overhandigd heeft. — De hertog van Nassau had zijne reis naar Petersburg voortgezet.

— In een schrijven uit het Pruissische van den 25sten komt het volgende voor: De courrierwissel met Weenen, Parijs en Petersburg is bij ons voortdurend zeer levendig. Er wordt hoofdzakelijk wegens Spanje onderhandeld; thans heet het, dat in België geene troepenwerving voor de Madridsche regering zal plaats hebben. Het ontwerpen huwelijk tusschen een' zoon van *Ludewijk Philips* met de koningin dona *Maria* mishaagt aan velen; men vreest dat de koning der Franschen zich daardoor geneigd zal gevoelen eenen grooteren invloed op de aangelegenheden van het pyreneesche schiereiland uit te oefenen, en voor het behoud van het constitutioneel stelsel aldaar meer zal willen doen dan hij tot nu gedaan heeft. Overigens spuit men in de Tuilerien spraak zijn van eene overeenkomst met don *Carlos*, onder zekere omstandigheden, en zou een agent van dezen laatsten zich de moeite geven eene familie-verbindtenis tusschen de familie van *Orleans* en die van don *Carlos* tot stand te brengen. Voor de echtheid daarvan durfde men echter niet instaan. — Gedurende de afwezendheid van den russischen graaf *van Nesselrode*, die van Lubeck zich naar Karlsbad begaf, werd de portefeuille van de buitenlandsche aangelegenheden door den graaf *Lieven* waargenomen. De heer *Oubril*, vroeger russisch gezant te Madrid, was bepaaldelijk tot gezant bij den duitschen bondsdag benoemd.

— Aan den *Schwäbischen Merkur* wordt uit Praag, van den 26sten dezer, geschreven: „Wij zijn hier in de behaaglijke verwachting van in den loop dezer zomers den Keizer en de Keizerin in Boheme te zien. Ook verwachten wij nog andere doorluchtige gasten. Reeds zijn van hier twee bataillons grenadiers naar Töplitz gezonden, om aldaar, tijdens de bijeenkomst der Monarchen, de dienst te verrigten. De Aartshertog *Frans Karel* zal Z. M. den Keizer van Rusland van Kalisch naar Boheme begeleiden."

— Verscheidene der sedert de laatste maanden afgezonde bondsgezanten zijn weder alhier terug gekomen; van de komst van den oostenrijkschen gezant, graaf *von Munch Bellinghausen* en van den nieuwen pruissischen, den heer *von Schöler*, vernemt men nog niets.

— In eene geheime zitting der Hadnaschre tweede Kamer op den 26sten Junij heeft de minister van finantien een ontwerp van wet betrekkelijk de toetreding tot de groote tol-vereeniging ingediend, en is tevens met meerderheid van stemmen besloten, dat de beraadslagingen over het vraagstuk der toetreding, welke den 30sten Junij eenen aanvang moest nemen, met gesloten deuren gehouden zullen worden, zullende alleen aan de leden der eerste kamer de toegang tot hunne tribune verleend worden.

— Uit Bazel wordt van den 27sten dezer gemeld, dat door het voorzittend kanton aan de standen, bij eene mededeeling van den 23sten, de acten en verhandelingen met het buitenland ter kennisse gebragt zijn. Bij deze mededeeling wordt een overzigt gegeven van het tusschen den Vorort en de vreemde gezanten voorgevallene, 't welk hoofdzakelijk op het volgende neerkomt: Op den 27sten maart zond de heer *de Bombelles*, van uit Zurich het notificatie-berigt der troonsbestijging van Keizer *Ferdinand* aan den Vorort over, tegelijk met eene tweede Keizerlijke depeche, van den 11den maart gedagteekend, waarbij de heer *von Binder Kriegelstein*, tegenwoordig oostenrijksch gezant in Zwitserland, en bij deze afwezen, de voorloopige gezant, *de Bombelles*, in dieselfde betrekking bevestigd werden. Betrekkelijk het eerste punt werd den 31sten maart het bekende antwoord van de oostenrijksche regering door het voorzittend kanton gegeven, waardoor de eerste stap tot herstelling der vriendschappelijke betrekkingen gedaan werd. Het tweede punt, de *overzending* der kredietbrieven, vond de Vorort zoo vreemd, dat zij dezelve ongeopend liet, en inmiddels den eedgenootschappelijken kanselier naar Zurich afzond, met den last, om eenadeels het antwoord op de notificatie over te brengen, anderdeels te bewerken, dat de heer *de Bombelles* de kredietbrieven zelf aan den eedgenootschappelijken president kwam overhandigen; de oostenrijksche gezant echter gaf op deze uitnoodiging te kennen, dat de door hem in acht genomen wijze met den uitdrukkelijken last van zijn hof overeenkwam, dewijl de tusschen Oostenrijk en eenige andere staten van den eenen en de republiek Bern van den anderen kant gerezene zwarigheden nog in geenen deele uit den weg geruimd waren; dat het met dezen Zwitserschen staat vroeger afgebroken verkeer nog niet hersteld was, en het zeer moeijelijk zou zijn het onderscheid in acht te nemen, tusschen de in Bern verblijvende leden der andere kantons van het eedgenootschap, met welke men in 't algemeen in de beste verstandhouding stond, en de leden der republiek Bern, met welke alleen de betrekkingen afgebroken waren. Daaraan was, luidens den heer *de Bombelles*, alleen de ongewone wijze van het toezenden der kredietbrieven toe te schrijven, terwijl hij den kanselier herhaaldelijk daarbij de verzekering gaf, dat het oostenrijksche hof er verre van af was, het Zwitsersch eedgenootschap op eenigerhande wijze te beleedigen. Dezelfde verzekering was door den heer *von Metternich* aan den Zwitserschen gezant te Weenen gegeven; de Vorort mogt dan de zaak zoo laten als zij was, tot het misverstand tusschen Bern en de naburige staten uit den weg geruimd waare, opdat de bijzondere toestand van een lid des eedgenootschaps niet op de betrekkingen van alle werkte. Terwijl nu de zaken zoo stonden

werd door den Zwitserschen gezant te Weenen, onder dagteekening van den 9den Mei, berigt, dat hem door vorst *Metternich* openingen gedaan waren, hierop neerkomende, dat Oostenrijk de van het zedgenootschap gedane verklaring, in den brief van 31 Maart vervat, aan de hoven van München, Stuttgart en Karlsruhe medegedeeld en aangevraagd had, of dezelve met eene dergelijke verklaring van wege Bern zouden te vreden zijn? daar zulks bevestigend was beantwoord, en Oostenrijk alsdan insgelijks de zaak voor afgedaan wilde beschouwen, zoo bleef er slechts over, dat door Bern de bedoelde stap werd gedaan, op den voetgrond gesteld dat aan den inhoud der verklaring met de daad beantwoord werd. Eene aanleiding tot het doen dier verklaring vond zich van zelve door de nota's van Baden, Hessen en Wurtemberg van de helft van de maand Mei, waarbij zij onvoldaan verklaarden te zijn met het antwoord van den Vorst van 13 Januarij en eene volle voldoening verlangden, die dan eindelijk, ingevolge het door Oostenrijk aan de hand gegeven middel, onder dagteekening van 25 Mei, gegeven werd. De geschillen met de naburige Staten waren hierdoor bijgelegd, en reeds den 29sten had de heer *de Bombelles*, te Bern teruggekomen, aan gehoor bij den bonds-president, 't welk de sprekendste bewijzen der verzoening had opgeleverd. Aan het slot der mededeeling werden de Oostenrijksche kredietbrieven, wanneer elders den 25sten geopend, gevonden. Op den 24sten was het Korps diplomatiek van wege de regering op een diner genoodigd.

— Te Neuenburg zijn den 22sten, bij afwezendheid van den gouverneur, de heer *von Pfuel*, de standen door den staatsraad-president, den heer *von Pourtalis* geopend. Een gunstig tafereel werd door denzelven van den financiëlen toestand opgehangen; in weerwil der buitengewone uitgaven had men de staatsschuld met eene som van 100,000 fr. verminderd. Tot president werd verkozen, de staatsraad *Chatlandes*.

— Uit Warschau schrijft men van den 25sten dat de eerste secretaris van het Engelsch gezantschap, de heer *Strongway*, die bij afwezendheid van den gezant de zaken waarnam, opontboden was ten gevolge zijner benoeming tot onder-secretaris. In zijne plaats zou de heer *Fox*, zoon van lord *Holland*, komen. — De aartshertog *Ferdinand von Este* en de hertog van Modena worden te Weenen gewacht, om met den aarts-hertog *Maximilian* eene conferentie over familie-aangelegenheden te houden.

— Volgens berigten uit Agram, van den 16den, hebben de roofzieke grensbewoners van Bosnië wederom een inval op het K. K. grondgebied gedaan. Reeds den 8sten overschreed eene bende sterk 400 man, de grenzen, welke echter, na eenige gewisselde schoten met de grens-soldaten gewisseld te hebben, weder terug trok. Intusschen vernam men, dat dit slechts eene verkenning was, en dat er binnen kort een inval met sterkere magt zou beproefd worden. De bevelvoerende brigadier aldaar, de generaal-majoor *von Rukavina*, nam alstoen de noodige maatregelen van voorzorg. Spoedig bleek het, dat dezelve niet overbodig geweest waren; den 9den kwam de tijding, dat eene talrijke rooverbende, eenige duizend man sterk, zich aan de grenzen in beweging had gesteld, en reeds met de voorposten handgemeen was geworden. Den volgenden dag ontstond er een bloedig gevecht, waarbij de Bosniers hardnekkig streden, en eerst, nadat zij het uitwerksel van het met kardoezen geladen geschut ondervonden, besloten terug te wijken. Op het slagveld moeten er 80 der hunnen dood gebleven zijn; de Oostenrijksche soldaten hebben het verlies te betreuren gehad van 31 manschappen; ook is een majoor gekwetst geworden.

— Latere berigten uit Belgrado bevestigen het voornemen van Vorst *Milosch* om zich in persoon naar Koostantinopel te begeven. De reden daarvan zouden hoofdzakelijk zijn, zich met de Porte over de inwendige aangelegenheden van Servie te verstaan.

— Te Weenen waren den 24sten jongstleden genoteerd: Metall. 101 ⅛; 4 pCt. 97 ¼; Bankacten 1345.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

In Engeland zijn verleend (van 28 Maart tot 25 April 1835) de volgende octrooijen, te weten aan:

F. Humphrys, voor verbeteringen aan de stoomwerktuigen der stoomboten, welke ook aan stoomwerktuigen tot andere oogmerken aan te wenden zijn. 28 Maart.

P. A. de Chapelhouse, voor eene machine of een toestel tot het voortbrengen van bewegkracht, welke hij eene zelfwerkende bewegkracht noemt, en die in Frankrijk door den uitvinder *Volant moteur perpetuel* genoemd wordt. Door een buitenlander medegedeeld. 31 Maart.

J. Fenton, voor eene compositie, dat een surrogaat voor zeep afgeeft. 3 April.

H. Nunn, voor verbeteringen in de fabricatie van kanten. 3 April.

R. Gillespie, voor verbeteringen aan breekhandels. Door een buitenlander medegedeeld. 3 April.

G. E. Donisthorpe en H. Rawson, voor verbeteringen in het kammen van wol en andere draadstoffen.

J. Hardy, voor verbeteringen in het vervaardigen van wagenassen en andere cylindrieke of kegelvormige assen. 4 April.

M. Berry, voor verbeteringen aan roterende stoomwerktuigen. Door een buitenlander medegedeeld. 8 April.

M. Berry, voor verbeteringen aan boekdrukkerspersen. Door een buitenlander medegedeeld. 9 April.

H. F. Bacon, voor een verbeterden toestel, om de stroming van het gaz door pijpen tot de gazbranders te reguleren; zoodat dezelve zoo gelijkvormig als mogelijk wordt. 9 April.

S. Parker, voor een verbeterden asperder voor lucht en water. 9 April.

J. Ingledew, voor een verbeterd metalen vellenkleedsraad en eene vellenkleedsmachine. 14 April.

J. Whitworth, voor verbeteringen aan de werktuigen tot het spinnen en doubleren van katoen, vlas, wol, zijde en andere draadstoffen. 14 April.

H. Booth, voor eene compositie tot het smeren van spoorwegrollen en andere wagen- en machinendeelen. 14 April.

J. Boydell Jr. voor zekere verbeteringen aan de machinerie of het toestel voor het boegseren der booten en andere vaartuigen. 14 April.

A. Stocker, voor verbeteringen aan de machinerij tot fabricatie van hoeden en zekere andere voorwerpen. 14 April.

G. Bodmer, voor verbeteringen in het verslijten van porselein, glas, aardewerk. 14 April.

G. Bremer, voor eene compositie, waardoor men in de wollenfabrieken aanmerkelijk veel olie en zeep bespaart. Door een buitenlander medegedeeld. 22 April.

J. M'Curdy, voor verbeteringen in het vervaardigen van stoom. 29 April.

W. Kemp, voor eene machine om aangezonkene schepen te lichten. 29 April.

B. Earnshaw, voor verbeteringen in het vervaardigen van schroefwol, tot vervaardiging van [illegible]

Jutphaas den 26sten Junij.

Het tweede examen der leerlingen van het in korten tijd zoo zeer toegenomen Instituut van den kundigen onderwijzer *C. G. Cramer* heeft heden alhier plaats gehad, tot algemeen genoegen van ons, de leden der plaatselijke school-commissie en de betrekkingen der leerlingen, die over de gemaakte vorderingen in talen, aardrijkskunde, geschiedenis, muzijk, toonkunst en militaire oefeningen meer dan voldaan waren, en zulks openlijk betuigden. Na dat door de leerlingen een toepasselijk driestemmig gezang was aangeheven, waarvan de muzijk door den muzijkmeester *P. G. van Dam*, van Utrecht, was te zamengesteld, gaven die der 1ste klasse bewijzen hunner vorderingen, in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen, door van het Engelsch in het Fransch, en van het Hoogduitsch in het Engelsch voor de vuist te vertalen. Het onderrigt in de Algemeene en Vaderlandsche Geschiedenis, Aardrijkskunde, gronden der Nederlandsche taal, Ikenkunde enz., werd thans vervolgd, en afgewisseld door het zingen van verzen door de kweekelingen, geaccompagneerd van de piano door hunnen muzijkmeester, genoemden heer *P. G. van Dam*. Hierop werden de prijzen uitgereikt, en wel aan *L. J. Boonacker*, van Leiden, een prijs voor de Engelsche taal; aan *J. C. Brack*, van Amsterdam, voor de Hoogduitsche taal; aan *J. C. Brack*, *J. H. Glaser*, *F. Pilger* en *P. C. Brack*, van Amsterdam, en *M. G. Schaly*, van Jutphaas, elk een prijs voor de Fransche taal; aan *L. J. Boonacker*, van Leiden, en *J. H. Mecklenbrück*, van Utrecht, een prijs voor de Vaderlandsche Geschiedenis; aan *L. R. Bosch, Jr.*, van Utrecht, voor de Aardrijkskunde; aan *W. F. Escher*, van Maarsen, voor de Oude Geschiedenis. De overige tien leerlingen ontvingen elk van den onderwijzer een boekgeschenk, ter aanmoediging en volharding in het goede. De heer *Cramer* nam, in zijne aanspraak, een hartelijk afscheid van den jongen heer *J. Drojer Kist*, van den huize de *Liesbosch*, die het Instituut verliet, om tot eene andere betrekking over te gaan. Het onderzoek werd door gezang en door muzijk, zoo op de piano als dwarsfluit, besloten, waarin eenige leerlingen ook bewijzen van ervarenheid aan den dag legen. De militaire oefeningen, in welke de jonge lieden gedurende een jaar onderwezen waren, werden op de plaats met veel behendigheid uitgevoerd, en gaven niet weinig genoegen aan de ouders en betrekkingen.

Het gemeente-bestuur van Jutphaas, overtuigd van de zorgvuldige pogingen van den kostschoolhouder *Cramer*, en van de vorderingen der kweekelingen, die eenen zoo korten tijd zijn onderwijs hebben genoten, kan gerust dit Instituut, dat door de gezonde en aangename ligging niets te wenschen overig laat, aan ouders en voogden aanbevelen, terwijl hetzelve van zijnen kant, door het vergrooten van het gebouw, den bloei van deze inrigting zoo veel doenlijk zal bevorderen.

M. SCHALY, Cz., *Burgemeester.*

Beurs-prijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, den 2den Julij

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers van h. a.		pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers van h. a.
Nederland.					Rusland.				
Werk. Schuld	2½	55 1/2	55 5/8	55 5/8	Obl. Hope 300 f 180 c.	5	104½	104½	104½
dito dito	5	101⅝	101½	101½	Dito 1829	5	104½	104½	104½
Uitgestel. dito.					Cert. dito 1831	5	99⅝	99½	99½
Kasbill. dito.		25 1/16	25 3/16	25 1/8	Obl. te Lond.	5			
Amort. Synd.	4½	94½			Cert. te Hamb.	5	99⅝		99⅝
Dito dito	3½	80	80⅛	80	Ins. in Assig.	6	67 1/16	68	68
Schatkisthill.	4				Certific. dito.	6	70¼		
Hand.-Maats.	4½	108⅛	108 3/16		Polen.				
Nieuwe Dito.	4½	102			Aand. à fl. 300				
Frankrijk.					Pruissen.				
Ins. Grootb.	3	78⅝			Dito dito à R. 50		110¼	110¼	
Engeland.					Neg. L. 1830.	4			
Dito p. 12 Aug.	3				Oostenrijk.				
Spanje.					Aand. L. f 100.				
Per. R. E. Ams.	5	40¼	40 5/16	40 1/16	Dito dito 250.	4			
Dito f 1000.	3	25⅞	26 1/16	26 1/16	Metalliek.	5	99	99⅛	99⅛
Cert. Osy & Leg	4				Dito L. gen.	5			
Fransche Uitg.		16			Dito	2½			
Cert. B. Lond.	5	30 1/16	30⅞	30¼	Obl. Goll & C.	5	101¼		
Engelsch Uitg.		14 3/16			Dito	4			
Portugal.					Cert. Stadsh.	2½			
Obl. te Lond.	5				Ween. B. act.	3			
Dito dito	3	58			N. Ween. Aand.				
Napels.					Denemarken.				
Certific. L. & B.	5				Leen te Lond.	3			
Dito Falc. & C.	5	92			Brazilien.				
Leen Lond. B.	5				Dito Rotsch.	5	85		

BEKENDMAKING.

De Notaris VAN CRIMPEN, residerende te Boxmeer, zal op Vrijdag, den 31sten July 1835, des namiddags ten uren, in het Logement *den Keizer* te Boxmeer, bij publieke veiling, op hoogen, doen inzetten, om 14 dagen daarna, zijnde den 14den Augustus daaraanvolgende, op uur en plaats als voorzegd, finaal te worden verkocht, na te noemene VASTE GOEDEREN, onder de Gemeente Boxmeer, Arrondissement Eindhoven, Provincie Noord-Brabant, staande en gelegen en toebehoorende aan de Erfgenamen van wijlen den Wel-Edelen Gestrengen Heer JAN WILLEM KONINGHS, als:

Eene, bijzonder schoon gesitueerde, HEEREN-HUIZINGE, genaamd *ELZENDONK*, bevattende vele ruime Onder- en Bovenkampers, allen een zeer schoon uitzigt, zoo op het Dorp, als over Velden en Wegen hebbende, Keukens, Provisie-Kamer, groote Linnen- en Bedsteden, Slaapuertrekken, Kelders, Koorn- en Droogzolders, Vierung, enz., alles licht, sterk en wel ingerigt; voorts eene, onlangs nieuw getimmerde Stalling, Waschhuis en Schuur, met bijgaborende, van exquise Vruchtboomen voorziene, Moestuin en Boomgaard, met lustigen Priëel, waarin fraaije Lanen van opgaande Eiken, Beuken, Elzen- en Populieren-Boomen, Visch-ijver enz., alles omgeven met, steede waterhoudende, Grachten, en voorzien van twee Brugpoorten: — Wijders twee Bouwkampen, de eene naast en de andere voor de Huizinge gelegen, en bijzonder tot het aanleggen van verfraaijingen geschikt: — alles omplant met Eiken- en ander Geboomte, staande en gelegen in de Kom van de Gemeente, groot 5 bunder, 62 roeden, palende eenerzijds den Heer Baron VAN HUGENPOTH, wederzijds Th. OLYSLAGERS.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

Zeg 't Voort.

TE KOOP:

Een HUIS, voorzien van 6 Kamers, Keukens, spatieuse Kelders en Droogzolders, ruime Stallinge, Put- en Regenwater, Moestuin, deltijk uitgezuiverde Hof, beplant met Vruchtboomen, staande tot Baarle-Nassau in de Cingel, letter A. N°. 9.

Nadere informatie te bekomen bij de Bewoonderesse, de Wed. BOS.

Verkooping van Meubilaire Goederen,

te ZUNDERT.

De Notaris C. N. W. VAN MENS, residerende te *Zundert*, zal ten sterfhuize van Mevrouwe de Douairière VAN HULSTEIJN, in het dorp te *Zundert*, op Woensdag den achtsten July 1835, des morgens ten negen ure, publiek Verkoopen:

Eenige bij de Erfgenamen onverdeeld gebleevene MEUBILAIRE GOEDEREN, bestaande onder anderen in:

Twee plaisante Bedden, Matrassen, Ledikanten met Behangsels, drie Tapijten, Spiegels, een extra schoone Kagchel, een Mangel, Porcelein en Glaswerk, uittrekkende Tafels, Stoelen, Koper en Tin, Tafelgereedschappen en ander Huisraad; voorts:

Drie zoo Kalfdragende als Melkgevende Koebeesten, benevens Boere- en Melkgereedschappen.

Zullende de Goederen dagen voor de Verkooping des morgens van negen tot twaalf en des namiddags van twee tot vier uren voor een ieder te zien zijn.

AANZIENLIJKE VERKOOPING,

Vrijdag den 10den Julij 1835.

Door het Ministerie van de Notarissen VAN BREDA en STRUYK VAN BERGEN, ter instantie van de Algemeene Nederlandsche Maatschappij, tot begunstiging van de Volksvlijt, op de Bouwhoeve in den Maria-Polder, onder Peipsland, bewoond geweest bij GOVERS JANSE UITDEWILLIGE, van:

Zes Werkpaarden, van onderscheiden ouderdom vijf Paarden, van twee jaar en minder, elf stuks Koebeesten, Vaarsen, Ossen en Melk-Kalveren.

Drie Wagens, Speelkarretje, Aardtker, drie Ploegen, vijf Eggen, twee Sleeden, Kalmoesen, Zaadzijl, Paardetuigen, Hark, Baarn, Melktempen, Koper, Tin en verders Boere- en Melkgereedschappen, Werktuigen, en Meubilaire Goederen.

Voorts de Granen, als Tarwe, Rogge, Winter- en Zomer-Gerst, Haver, Vogelzaad, bruine- en tweejarige Meede, te velde op ongeveer vijf-en-dertig buniaten land.

Zegt 't Voort.

*** Wordt aan 't geacht Publiek bekend gemaakt, dat de Ondergetekenden, PAARDEN en RIJTUIGEN, tot huur te bekomen zijn; men belooft eene prompte en civiele bediening. Adres aan de *Paarden-Posterij* alhier.

Breda, 3. Julij 1835.

A. VAN TOOREN,
J. MOLEGRAAF *en Comp.*

*** Ten Kantore van het Bibliographische Institut te Amsterdam is uitgegeven en bij BROESE & COMP. te Breda te bekomen:

UEBERSICHTS-KARTE alles in Deutschland und den angrenzenden Ländern, seit dem Jahre 115 v. Ch. bis 1832 vorgefallenen Schlachten, Belagerungen und Gefechte. Hervorgen und Verfolgegeben von R. von Rettberg. Art. Pr. Luit. a. d.

Komplect in vier Kaarten op staal gegraveerd: 8 fl.

*** GEBEDEN voor JONGE LIEDEN in SCHOLEN en HUISGEZINNEN, door W. VAN DEN HULL; inhoudende na eene *belangrijke Voorrede* alle *verschillende Gebeden op elken dag der week*, zoo wel *des morgens als des avonds, vóór en na het onderwijs, den maaltijd, den schooltijd, de avondspijze, bij ziekte en herstelling* enz. enz.; ingerigt en geschikt, om de harten der jeugdige bidders, vroegtijdig zoo in de Scholen als Huisgezinnen tot hunnen Schepper en Hemelschen Weldoener op te heffen; om dit werkje algemeen nuttig te maken en derzelfs verspreiding te bevorderen, wordt het (volgens afzonderlijk bericht) aangeprezen, niet alleen aan Ouders voor hunne Kinderen, maar ook aan Predikanten, Regenten van Godshuizen, Schoolcommissien en aan elken Opvoeder van het opkomende geslacht, ook om dit Gebedenboek onder de behoeftige klasse te verspreiden, en zoo doende iets bij te dragen, om de *Godsdienst onzer Voorouderen* in *scholen* en *huisgezinnen* te doen herleven. Ziet het licht bij A. VINK, Boekhandelaar te Amsterdam en in de voornaamste Boekwinkels in Nederland. Prijs 50 cents. Bij gratien met premien.

Van denzelfden Auteur zijn nog weinig exemplaren voorhanden van het zoo algemeen bevallende werk: DE BELANGRIJKHEID EENS 60JARIGEN OUDERDOMS in den jare 1833, of schets der boogstmerkwaardige verschijnselen welke dien leeftijd bij uitstek kenmerken. Tweede vermeerderde en verbeterde druk. Gr. 8vo, prijs *f* 2,40.

BIJ *BROESE & COMP.*, TE BREDA,

zijn de volgende nieuwe HOOGDUITSCHE WERKEN *voorhanden*:

I. Erostfeuerwerkerei für die Königlich Preussische Artillerie. Mit Allerhöchster Genehmigung Seiner Majestät des Königs, auf Befehl seiner Königlichen Hoheit des Prinzen Augustus von Preussen. Zweite Ausgabe. Mit 15 in Stein gravirten Tafeln *f* 7,20.

II. *J. H. G. Hausinger*, Die Grundlehren der Grössenlehre. Eine ganz neue Bearbeitung der Elemente der Mathematik und allgemein verständliche Anleitung zur Kenntniss der Grundsätze und des Geistes der Mathematik . . . . . *f* 4,60.

III. Handbuch des Pionierdienstes. Erster Theil. Rein militärischer Dienst des Pioniers. Erste Lieferung. . . . . *f* 0,70.

IV. Idem Zweiter Theil. Technischer Dienst des Pioniers. Erste Lieferung . . . . . *f* 0,70.

V. *F. E. Freiherrn von Hackewitz I*, Handbuch der Fortification, bearbeitet innerhalb der Grenzen, welche durch die Allerhöchsten Bestimmungen für das Officier-Examen der Cavallerie und Infanterie festgestellt sind . . . . . *f* 5,—.

VI. *C. von Clausewitz*, Der Feldzug von 1812 in Russland, der Feldzug von 1813 bis zum Waffenstillstand und der Feldzug von 1814 in Frankreich . . . . . *f* 6,40.

VII. Encyclopädie der Deutschen National-literatur oder Biographisch-Kritische Lexicon der Deutschen Dichter und Prosaisten, seit den frühesten Zeiten: nebst Proben aus ihren Werken. Bearbeitet von Dr. *O. L. B. Wolff*. Jede Lieferung . *f* 0,60.

VIII. Geschichte der Kriege in Europa seit dem Jahre 1792, als Folgen der Staatsveränderung in Frankreich unter König *Ludwig XVI.* 7er Theil. Mit einer Charte und fünf Plänen *f* 6,—.

IX. *L. M. Lauber*, Die Elemente der Geometrie . . . . » 2,80.

X. *Unger*, Anleitung zu einer einfachen Auflösung aller Aufgaben welche bei der Berechnung des Inhalts der verschiedenen Bottiche, bei dem Bau derselben, und bei der Abänderung gegebener Gefässe vorkommen können. Ein Hülfsbuch für Böttcher, Brauer, Brenner, Steuerbeambte u. s. w. . . . . *f* 2,—.

XI. *Kreisig*, Der Zeugdruck und die damit verbundene Bleicherei und Färberei. Mit 3 Kupfertafeln . . . . . *f* 10,—.

XII. Der Gau in der Landwirthschaft theoretisch und praktisch dargestellt von einem ökonomischen Vereine. Herausgegeben von *F. Kirchhof*. 1es—7es Heft . . . . . *f* 6,—.

XIII. *B. Ritter*, Geographisch-Statistisches Comptoir- und Zeitungs-Lexicon, oder Beschreibung aller bekannten Länder, Meere, Seen, Flüsse u. s. w. In Alphabetische Ordnung nach den neuesten Quellen bearbeitet. 1e—3e Lieferung . . *f* 2,40.

XIV. Vorlegenblätter zum Unterricht im Schönschreiben, 1e—3e Heft. . . . . *f* 2,—.

XV. *Bürgers* Sämmtliche Werke in einem Bande. . . . *f* 3,30.

XVI. *L. Ramshorn*, Synonymisches Handwörterbuch der lateinischen Sprache. . . . . *f* 3,—.

XVII. Lexicon Platanicum Compositum Di. *Fridericus Astius*. Vol. I Fasciculus 1 & 2. . . . . *f* 4,60.

XVIII. Scholia in Homeri Iliadem ex Cod. Bibl. Paul. Acad. Lips. nunc primum integra edidit ac recensuit *L. Bachmannus*. Fasciculus 1. . . . . *f* 2,80.

XIX. Ptolemaei Hephaistionis novarum historiarum ad variam eruditionem pertinentium excerpta e Photio edidit lectionis varietate instruxit et commentarii illustravit *F. I. G. Rawlins*. . . . . *f* 2,—.

XX. Francisci Passovii Opuscula Academica. Disposuit *Nicolaus Bachius*. . . . . *f* 15,60.

XXI. Syntaxeos anomalae Graecorum pars de constructione, quae dicitur, absoluta deque anacoluthis, huc pertinentibus scripsit *A. de Wannowski*. . . . . *f* 2,40.